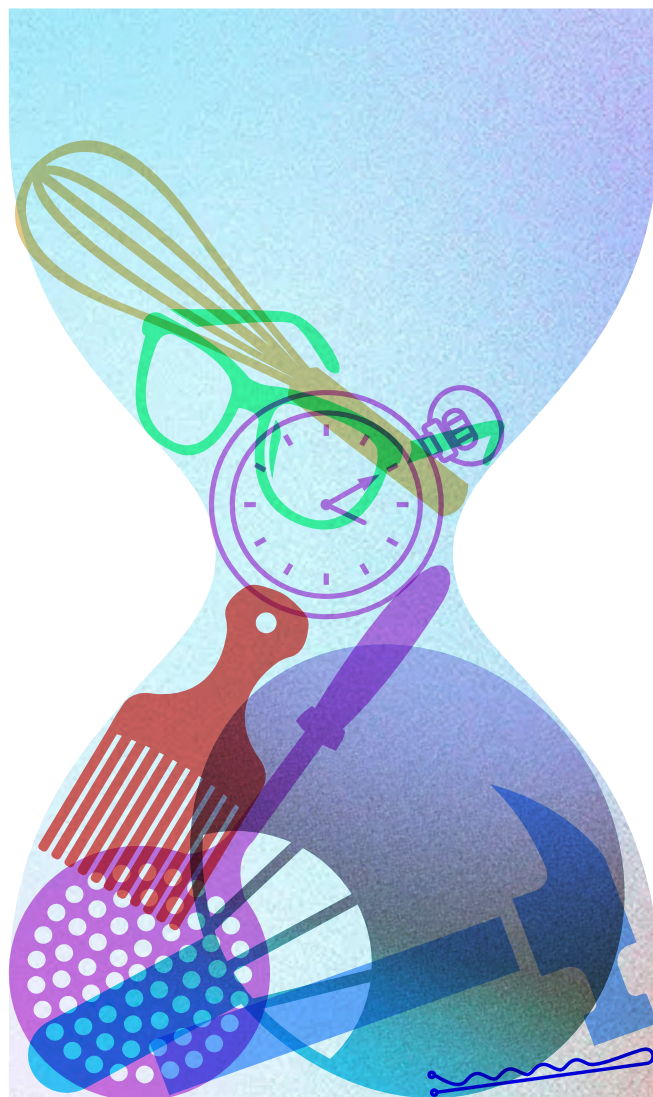

DOSSIER EDUCATIU:

El temps dels objectes

Curs Educa amb l'Art 2025–2026

Obrir els sentits

Organitzat per:

---

apropa
cultura una porta
a la inclusió

laSala CENTRE DE CREACIÓ
D'ARTS PER A LES FAMÍLIES
SABADELL

Aquesta documentació
ha estat elaborada com
a resultat de la formació
Educa amb l'Art

Temàtica:

Teatre d'objectes, memòria, temps, joc, espai, cos, creació i improvisació escènica.

Organització:

laSala. Centre de creació d'Arts per a les famílies.

1. Presentació

Constantment dialoguem amb el nostre quotidià a través de tot allò que ens envolta i que inevitablement toquem, agafem, desplaçem, escollim, descartem. Podríem fins i tot afirmar que passem el dia pensant amb les mans i que els nostres pensaments podrien manifestar-se a través de coses o objectes, els quals tenen formes diferents, colors diversos i textures sorprenents. Tota aquesta informació que aporten aquests "missatgers objectuals" és subtil, ja que no passem el dia pensant amb el que tenim entre mans, compleixen la seva funció d'ajudar-nos a prendre decisions vitals i íntimes des del seu valor útil i testimonial. Però sempre els travessa un fil invisible que els uneix a tots ells i amb tots els que els hem emprat: el temps. Un temps que es transforma, però que sempre hi és ... D'inici a fi, des de la infància fins a la vellesa.

Aquest es un taller per retrovar el temps silenciós dels objectes a través de dinàmiques d'escolta i atenció activa. Per reconèixer a través del joc, del cos i de l'espai diferents capes expressives i d'informació que ens ofereix aquest paisatge objectual del dia a dia. Desplaçar la mirada cap a allò que no veiem normalment i deixar volar la nostra imaginació cap a territoris inexplorats o coneguts, llunyans o propers.

El viatge més sorprenent ens pot conduir de nou als orígens.

2. Objectius

- Desenvolupar, a través del joc, eines d'escolta, improvisació i composició.
- Explorar les possibilitats sonores i creatives dels objectes quotidians que ens envolten.
- Encetar la imaginació a partir del procés d'exploració dels objectes quotidians.
- Entrenar dinàmiques que afavoreixin l'ús de l'imaginari individual i col·lectiu.
- Crear petites escenografies i dramatúrgies amb els objectes.
- Reconnectar amb el cos mitjançant l'experiència pràctica.
- Potenciar les tasques que es poden dur a terme amb les mans i el moviment.

3. Sobre el teatre d'objectes: unes consideracions prèvies

Cómo hablar de esas cosas comunes, cómo acorralarlas antes, cómo apartarlas, cómo arrancarlas a lo estéril a lo cual permanecen ligadas, cómo darles un sentido, una lengua: que hablen al fin de lo que existe, de lo que somos.

Acercamientos a qué?
Georges Perec

El temps del dia a dia dels objectes

Els actes més petits del nostre quotidià són un mirall del nostre inconscient. En tot allò que toquem, deixem empremtes de decisions preses. Podem anomenar-ne alguns exemples: componem espacialment bodegons intuïtius del nostre estat d'ànim, provoquem trencadisses accidentalment, que són en realitat avisos emergents, a través d'objectes perduts, oblidem i deixem enrere fragments d'episodis de vida, carreguem motxilles i bosses plenes d'afectes o nostàlgia. Són les lògiques de l'atzar, naturaleses mortes del dia a dia, dinàmiques de tot allò inesperat.

L'emoció acompanya cada petit gest de l'individu i, amb ella, sorgeix un testimoni que sovint passa desapercebut: unes claus sobre una taula, un paper brut i arrugat, unes restes de menjar, una pila de llibres, etc. La seva força i poder romà en el seu estat d'imperceptible conseqüència. És la prova material de decisions i actes duts a terme d'un cos, que respira i viu la vida, a través del joc quotidià de veure, tocar i desplaçar coses/objectes/formes per l'espai.

L'ús de tot allò que no ens qüestiona és el nostre verdader retrat, la nostra firma quotidiana. El rastre indiscutible que no tolera enganys. Cal educar la mirada per arribar a ser un bon intèrpret d'aquestes pistes de la vida anònima dels nostres objectes. Tots ells són els "dramatis personae" o "performers" de la nostra peça teatral vital, i a través del temps i l'espai van canviant d'escenari. En moltes ocasions, molts d'ells compartiran perfils, potser un color predominant, una patina del temps d'ús imprès en alguns d'ells, molt més que en altres, o simplement el lloc que ocupen i la distància imposada entre ells... mil i un detalls que són una espècie de jeroglífic existencial. És en realitat una dialèctica entre el misticisme de tot allò que romà inefable i la troballa científica, que implica classificacions, inventaris i fórmules que permetin associar-los, distingir-los. És un entrenament que té com a mestre la Curiositat i com a principal impostor el Prejudici.

4. Indicacions sobre els objectes a portar al taller

Ompliu en una maleta petita o una bossa aquest tipus d'objectes, 5 objectes de cada opció, sí és possible, aproximadament:

1/ Objectes que us acompanyin en el vostre quotidià, en el present, ja sigui per la feina, per les aficions, perquè els utilitzeu a casa. Poden ser objectes amb el que us agradi fer aquestes coses, o no... però els utilitzeu habitualment, i per això formen part del vostre dia a dia.

2/ Objectes que us han acompanyat en el vostre quotidià en el passat ja poden ser vinculats a la infància o a l'adolescència o a un passat més proper de joventut. Entenem per objectes totes aquelles coses que han estat fabricades per ser utilitzades, i per això el ventall de possibilitats és molt ampli.

3/ Objectes que NO us acompanyin en el vostre quotidià en el present

És a dir, tot el contrari de l'opció número 1. En aquest cas, potser els teniu a casa o els podeu aconseguir d'algú proper, però vosaltres no l'utilitzeu habitualment, no forma part del vostre dia a dia.

4/ Si és possible, objectes que NO us han acompanyat en el vostre quotidià del passat. Potser aquesta opció és més complicada, però potser podem pensar en algun objecte que sigui fet servir pels nostres fills/filles, que nosaltres mai vàrem tenir, o d'algú proper, com un amic o familiar.

En total, són al voltant de 15 /20 objectes per participant, aproximadament.

IMPORTANT:

Descartem objectes que siguin fràgils i que es puguin trencar, com també objectes vinculats a la tecnologia, com ordinadors portàtils o telèfons o tablets, com també objectes molt petits que es puguin perdre, com anells o arracades o objectes d'un valor personal molt important. Una bona idea és pensar en objectes que puguin ser manipulats sense problema de diferents materials, ja siguin de tela, plàstic, paper, materials orgànics resistents com fusta, ferro, etc...

4. Exercicis

4.1 Pràctica del full en blanc

Gracias a una capacidad creciente de tolerar la incertidumbre, la vaguedad y la falta de definición y precisión, momentáneamente ilógica y con un carácter abierto, uno aprende gradualmente la habilidad de cooperar con el trabajo propio y permitir que este haga sus sugerencias y tome sus giros y movimientos inesperados. En lugar de imponer una idea, el proceso de pensamiento se torna en un acto de espera, de escucha, de colaboración y de diálogo. El Trabajo se convierte en un viaje que puede llevarte a lugares y continentes que nunca has visitado antes, o de cuya existencia no sabías antes de haberte dejado guiar por el trabajo de tu mano, de tu imaginación y de tu propia actitud combinada de vacilación y curiosidad.

La mano que piensa,
Juhani Pallasmaa

Per començar a treballar aquesta consciència objectual, cal abans escalfar el cos per despertar-lo i alhora relaxar el cap pensant. Exercicis suaus de consciència corporal seran suficients per començar a connectar amb la percepció sensorial del cos actiu vinculat a l'espai, al temps present i a tot allò que té al voltant.

Seguidament, a partir de la manipulació d'un full en blanc per l'espai, entrenem una escolta global del cos que pensa a través d'una atenció orgànica a través del joc. Observem una matèria neutra i lleugera com a punt de partida per començar a imaginar possibilitats de moviment i d'associació, deixant la nostra ment oberta a la incertesa, al vincle de tot allò que sorgeix des del buit, des de l'inesperat.

Una vegada hem estat una bona estona improvisant vincles i imatges amb el full en blanc, creem una partitura o frase de manipulació amb quatre imatges que ens hagin agradat i que hàgim descobert al llarg del procés d'exploració. Repetim aquesta frase corporal amb el full en blanc varies vegades, començant i acabant sempre amb la mateixa imatge, i ho compartim amb els/les companys/es.

Descobrim amb aquesta senzilla pràctica que cada material/objecte té una capacitat

Intrínseca d'expressar-se, genuïna a les mans de cadascú, ja que és fruit del diàleg entre la seva capacitat expressiva i la sensibilitat de qui el toca, el mou. Ens adonem que menys és més, que cal confiar en l'objecte per deixar-lo ser, i que la intuïció és un vincle directe entre l'inconscient i la consciència. Deixem espai perquè l'atzar i l'accident ens guïïn, sense presses, sense soroll.

Desenvolupem aquesta pràctica en silenci.

4. 2 Pràctica amb un objecte quotidià

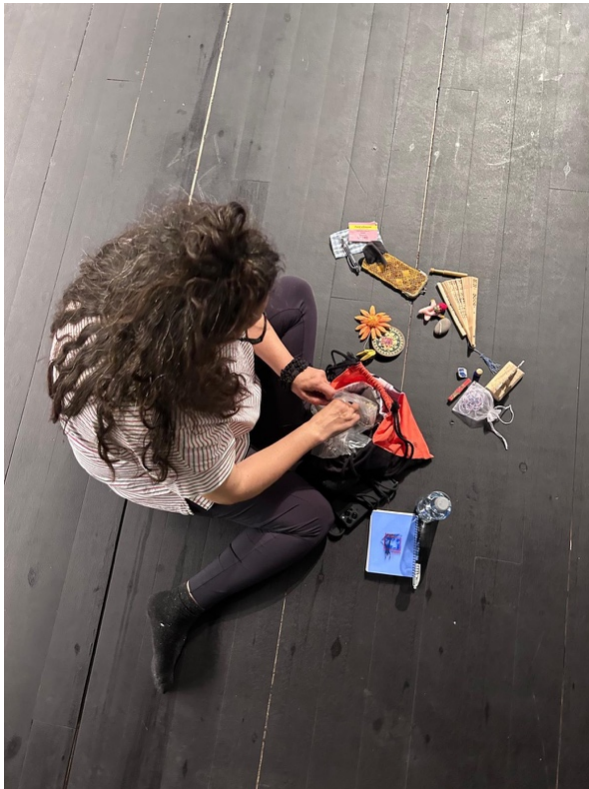
Repetim l'exploració de l'objecte per l'espai, però en aquest cas hem escollit un objecte que té un vincle amb nosaltres en el nostre dia a dia. Ens adonem de tota la seva capacitat d'expressar-se i explorem la seva essència a través dels moviments que el fan únic. Redescobrim l'objecte a través dels gestos que el fan imprescindible, indispensable.

Construïm una senzilla frase de moviment amb quatre imatges que han anat apareixent i que hem seleccionat perquè ens han agradat i ens han revelat el sentit més íntim de l'objecte en relació amb el meu quotidià. Una vegada la tenim, la compartim en silenci amb els nostres companys/es.

Repetim de nou aquesta segona pràctica, però ara hi afegim la paraula. La premissa és molt senzilla, no cal pensar prèviament el que direm, sinó que compartirem a través de la paraula amb els/les company/es, mentre articulem de nou la frase de manipulació, tot allò que fem amb aquest objecte: on l'utilitzem, on el guardem, per què ens agrada, etc.

La trobada del discurs corporal i el discurs oral amb l'objecte provocaran instants carregats de poesia quotidiana, atzarosa i, de vegades, entranyable.

Compartim aquest procés d'exploració. Primer, reflexionem individualment i escrivim a la llibreta tot allò que hem descobert amb el full de paper primer i amb l'objecte. Després, compartim aquestes reflexions amb els i nostres companys/es.

4. 3 Pràctica del temps dels objectes

Hem seleccionat objectes del nostre quotidià que ens vinculin al nostre passat i també al nostre present, i els hem imaginat, amb els ulls tancats i estirats a terra, en una línia temporal, una línia espacial i una darrera línia on apareixen totes aquelles persones i experiències amb les quals hem compartit aquests objectes.

Una vegada hem fet aquest viatge imaginat, obrim els ulls i anem traient aquests objectes de la bossa i els anem col·locant lentament a terra, al voltant, davant, allà on vulguem. Ens adonem que cada objecte és diferent, i que el vincle entre ells es va transformant segons van apareixent més objectes a l'espai.

Creem un paisatge que és un petit retrat del nostre quotidià i del temps que passem i que hem passat amb tots ells. Som nosaltres, des d'un punt de vista diferent, una espècie de jo a través d'un mirall ple de matisos, de colors, de textures i significats diversos.

Després d'una bona estona, ja tenim tots els objectes fora de la bossa i comencem a moure'ls per aquest petit "mapa" que hem creat, deixant la nostra imaginació oberta per crear associacions entre ells. Trobem objectes complementaris, oposats, que comparteixen temps, espai o persones. La nostra memòria unifica sentits i direccions que ens situen en instants de lucidesa, de records vitals.

Escollim quins són els objectes o l'objecte essencial entre tot aquest paisatge d'objectes, i comencem a imaginar quina és la història que està apareixent, sempre vinculada al subjecte principal: El Temps dels objectes

Construïm una breu presentació d'aquesta història del Temps dels objectes, que és, alhora, una breu presentació de mi i el vincle entre el meu dia a dia, els objectes i els afectes.

Compartim aquesta breu presentació de la història amb els i les companys/es. És una improvisació, sense pressions, simplement gaudint de tot allò que continuo descobrint en un buit que a poc a poc va manifestant un camí de la memòria.

Anotem al full de paper una breu reflexió i la compartim en grup.

5. Reflexió final del taller

Tots aquests petits actes de representació, causal i casual, de les nostres coses, les quals succeeixen de forma autònoma i sense descans, són evocacions poètiques fruit del diàleg entre un cor que s'emociona i un cos que pensa.

La tasca de l'observador actiu és justament aquesta: interpretar aquesta evocació poètica que descriu mitjançant formes, colors, moviments, sons i arquitectures efímeres, tot allò que som o tot allò que desitgem ser.

I, per acabar, un poema de Bertold Brecht:

De todos los objetos

Bertold Brecht

De todos los objetos, los que más amo
son los usados.

Las vasijas de cobre con abolladuras y bordes aplastados,
los cuchillos y tenedores cuyos mangos de madera
han sido cogidos por muchas manos.

Éstas son las formas que me parecen más nobles.

Esas losas en torno a viejas casas,
desgastadas de haber sido pisadas tantas veces,
las losas entre las que crece la hierba, me parecen
objetos felices.

Impregnados del uso de muchos,
a menudo transformados, han ido perfeccionando
sus formas y se han hecho preciosos
porque han sido apreciados muchas veces.

Me gustan incluso los fragmentos de esculturas
con los brazos cortados. Vivieron
también para mí. Cayeron porque fueron trasladados
si las derribaron, fue porque no estaban muy altas.

Las construcciones casi en ruinas
parecen todavía proyectos sin acabar,
grandiosas; sus bellas medidas
pueden ya imaginarse, pero aún necesitan
de nuestra comprensión. Y, además,
ya sirvieron, ya fueron superadas incluso. Todas estas cosas
me hacen muy feliz.

(1932)

5. Sobre l'artista formador

Xavier Bobés és creador escènic, nascut a Barcelona l'any 1977.

Es defineix com a autodidacta. Apassionat de la poètica dels objectes, investiga des de fa vint-i-cinc anys amb tota mena d'objectes quotidians. Col·labora amb altres creadors com a assessor de creació en l'especialitat de dramàtúrgia objectual. Aprofundeix en la recerca del contingut simbòlic/teatral, dels objectes i de tot allò aparentment banal. I això ho fa mitjançant la creació, l'assaig i la docència.

Ha creat al voltant de deu espectacles teatrals, entre els quals trobem **Tumbalafusta** creat amb LaRuta40 i Pau Matas, **El mar: visió d'uns nens que no l'han vist mai** creat amb Alberto Conejero (2022), **Corpus** (2020), **Cosas que se olvidan fácilmente** (2015), **Insomni** (2011), **El rei de la Soledat** (2007), **El cap als núvols** (2004).

L'any 2015 crea amb en Jomi Oligor i Shaday Larios l'agència de detectius d'objectes "El Solar", participant en la creació de quatre espectacles.

En el camp expositiu ha creat les instal·lacions objectuals **Restos de Cosas** a LaVolta de Sant Narcís, Girona, 2020, la instal·lació plàstica i sonora **NO** a la Sala Sebastià Gasch del Mercat de les Flors, Barcelona, dintre del marc Creadors en residència- ICUB, 2014.

La instal·lació **Radiografia**, Sala 15, Museu Comarcal de la Garrotxa, Olot, 2011, i la instal·lació interactiva **La memòria dels objectes** a la *Sala Bòlit d'Art Contemporani*, 2009, Girona.

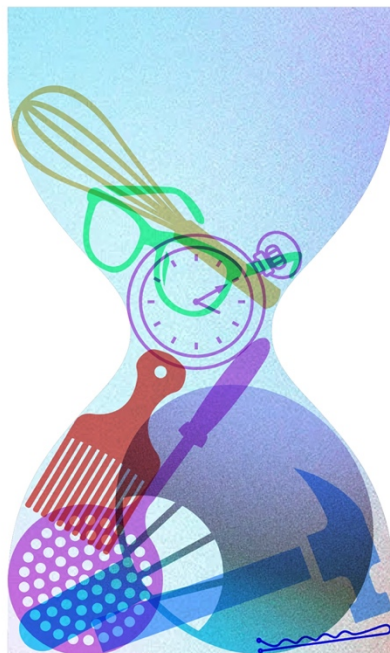
Imparteix tallers en diferents escoles i festivals, entre elles: l'Obrador de la Sala Beckett, L'Institut del Teatre de Barcelona, Escola Elisava de Barcelona, ERAM de Girona, UNIMA.

Ha rebut el Premi FAD Sebastià Gasch 2005 - 2006, Premi de la Crítica de Barcelona 2015, Premi Butaca 2016 i 2025, Premi FETEN a la millor proposta de teatre d'objectes 2025, i el Premi Drac d'Or del Jurat Internacional 2023 de la Fira de Titelles de Lleida.

www.xavierbobes.com

<https://www.instagram.com/xavierbobes/>

<https://www.facebook.com/xavier.bobessola>

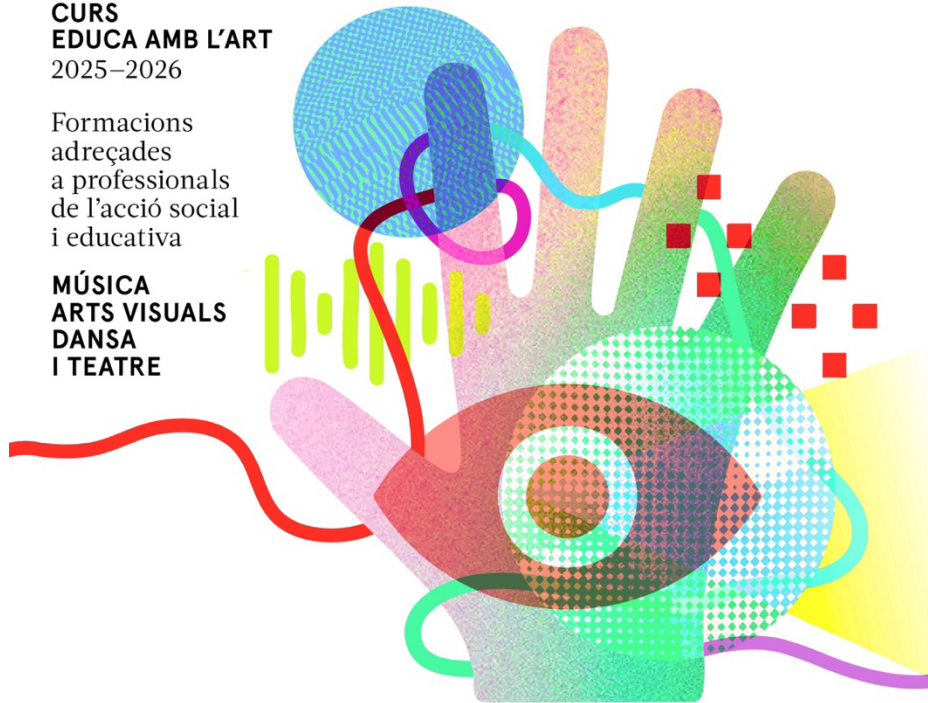

Obrir els sentits

CURS
EDUCA AMB L'ART
2025–2026

Formacions
adreçades
a professionals
de l'acció social
i educativa

MÚSICA
ARTS VISUALS
DANSA
I TEATRE

Apropa Cultura

Educa amb l'Art es un curs de formació anual en música, teatre, dansa, arts visuals i ciència on s'ofereixen eines per enriquir i potenciar la tasca de persones educadores a través de les possibilitats de la creació artística. A partir de sessions vivencials, experimentem i aprenem col·lectivament com l'art pot ajudar-nos en el dia a dia.

Si vols conèixer més propostes de l'**Educa amb l'art**, consulta l'apartat de [recursos de formació](#) del nostre web, el canal de [youtube](#) o escriu-nos per rebre recomanacions a apropa@apropacultura.cat o al nostre telèfon. Animeu-vos a posar en pràctica les propostes i compartiu amb nosaltres l'experiència!

www.apropacultura.cat

Email: coordinacio@apropacultura.cat

Telèfon: 93 247 93 00 ext. 469 i 339